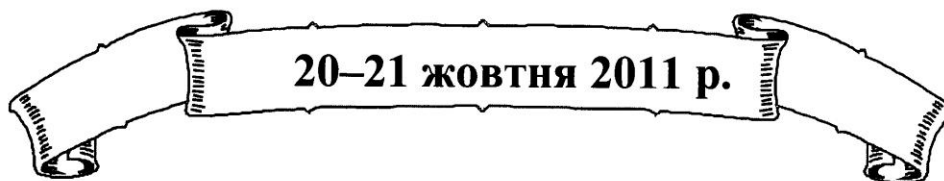

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ І РЕГІОНІВ

II Міжнародна науково-практична конференція

Тези доповідей

Запоріжжя
2011

УДК 33
ББК 65.011
С 69

Члени редакційної колегії

Огаренко В.М., доктор наук з державного управління, професор
Монаєнко А.О., доктор юридичних наук, доцент
Сергєєва Л.Н., доктор економічних наук, професор
Бакурова А.В., доктор економічних наук, доцент
Болдуєв М.В., доктор наук з державного управління, професор
Корінєв В.Л., доктор економічних наук, професор
Кульнєва Г.М., кандидат економічних наук, професор
Порохня В.М., доктор економічних наук, професор
Салига К.С., доктор економічних наук, професор
Салига С.Я., доктор економічних наук, професор
Семенов А.Г., доктор економічних наук, професор
Семенов Г.А., доктор економічних наук, професор
Ткач А.А., доктор економічних наук, професор

С 69 Соціально-економічний розвиток України і регіонів : тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції 20–21 жовтня 2011 р. / за ред. В.М. Огаренка, А.О. Монаєнка та ін. – Запоріжжя : КПУ, 2011. – 396 с.

У збірнику подано матеріали за такими напрямками: проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку України і регіонів; глобалізація економіки, міжнародне співробітництво та інтеграція; кількісні методи та моделювання соціально-економічних процесів; бухгалтерський облік, аналіз і аудит як складові ефективного функціонування підприємств та організацій України; сучасні аспекти економічних процесів в умовах національної економіки; фінансовий механізм розвитку підприємств та фінансово-кредитних установ; економічна ефективність діяльності підприємств в умовах конкуренції й невизначеності зовнішнього середовища; стан та перспективи маркетингової діяльності суб'єктів господарювання в умовах ринку.

Для студентів, аспірантів, викладачів та фахівців, які працюють у галузі економіки.

**УДК 33
ББК 65.011**

Під час забезпечення поточного рівня фінансової складової економічної безпеки аналізують: 1) фінансову звітність і результати роботи підприємства; 2) конкурентний стан підприємства на ринку; 3) ринок цінних паперів [3].

Крім цього, успішне функціонування підприємства неможливо без правильної організації економічних служб підприємства, а відповідно, і делегування прав, обов'язків і відповідальності для організації взаємовідносин між різними органами управління, а також розподілу завдань, які вирішуються різними співробітниками. Тому служба контролінгу повинна сприяти фінансовій службі у плануванні і прогнозуванні показників діяльності підприємства з відстеженням ступеня відповідності реальних показників запланованим.

Узагальнюючи викладене вище, можна зробити висновки:

1. Оптимізація руху інформаційних потоків у системі взаємодії служби контролінгу та фінансового менеджера забезпечить можливість отримання максимально повної й об'єктивної інформації.

2. Сформовані основи використання фінансового контролінгу в управлінні фінансовою безпекою суб'єктів господарювання дозволить фінансовій службі оперативно реагувати та протидіяти небезпекам, що виникають у внутрішньому і зовнішньому середовищі.

Література:

1. Зоріна О.А. Місце контролінгу в системі управління підприємством / О.А. Зоріна // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка і право). – 2010. – № 2. – С. 59–66.

2. Стефаненко М.М. Застосування методологічного інструментарію контролінгу в фінансовому управлінні вітчизняних підприємств / М.М. Стефаненко // Фінанси України. – 2007. – № 5. – С. 144–151.

3. Ареф'єва О.В. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки / О.В. Ареф'єва, Т.Б. Кузенко // Актуальні проблеми економіки. – 2009. – № 1. – С. 98–103.

Червякова С.В.

Українська академія банківської справи Національного банку України

ХАРАКТЕРНІ РИСИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО РИНКУ ІРО

Серед вітчизняних підприємств поширеними способами залучення коштів без зміни форми власності є кредитування та випуск облігацій. Однак останніми роками крупні відкриті акціонерні товариства почали використовувати порівняно новий для України, але широко використовуваний у світі, спосіб залучення капіталу через розміщення акцій підприємства на фондовому ринку. З огляду на це доцільним є визначення основних тенденцій розвитку вітчизняного ринку ІРО, що може бути в подальшому враховано українськими емітентами, які планують залучити інвестиції шляхом проведення ІРО. З цією метою було розглянуто: фондові майданчики, країни реєстрації підприємств-емітентів; обсяги розміщення й витрати на

проведення IPO; галузева структура українських IPO; вік підприємств на момент проведення IPO; втрати підприємства від зниження вартості акцій в ході IPO й капіталізація українських підприємств за підсумками IPO.

Характерною рисою IPO, які здійснили українські підприємства, є те, що вітчизняні емітенти воліють залучати інвестиційні ресурси закордонних інвесторів напряму, здійснюючи розміщення акцій на зарубіжних фондових майданчиках. З огляду на те, що фінансовий ринок України в цілому і ринок цінних паперів зокрема, перебувають сьогодні на початковому етапі розвитку, який характеризується низьким рівнем торговельної активності, відсутністю концентрації торгівлі в межах організованого ринку та спекулятивним характером здійснюваних операцій, вітчизняні емітенти вимушені виходити на міжнародні ринки капіталу. Стабільність західних фондових ринків, можливість залучити значний обсяг фінансування, більш низька ймовірність спекуляцій приваблюють українські підприємства.

Наступною характерною рисою вітчизняного ринку IPO є те, що з вибором біржі тісно пов'язаний вибір моделі виходу на зарубіжний ринок. Оскільки пряме розміщення акцій українських емітентів на зарубіжних майданчиках (Direct IPO) на практиці не здійснюється через обмежувальне регулювання Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку, вітчизняні компанії можуть обрати два варіанти виходу на зарубіжний ринок:

- розміщення глобальних депозитарних розписок українською компанією (GDRs). Розміщення з використанням GDR здійснили лише 4 підприємства: Миронівський хлібопродукт (MNP SA), ТММ Real Estate, Авангард Агрохолдинг, XXI Століття. Причому останні дві здійснили одночасно розміщення як глобальними депозитарними розписками, так й акціями;

- розміщення акцій іноземного холдингу (holding company). Зазвичай для того щоб створити таку модель, акції українського підприємства передаються безпосередньо основній холдинговій фірмі або через проміжну організацію. Дану модель використовувала переважна більшість українських емітентів, що обумовлено податковими перевагами та можливістю для інвесторів прямо інвестувати в акції підприємства-резидента зі звичною моделлю корпоративного управління

Чергова характерна риса IPO полягає в тому, що більшу частину коштів, виручених від IPO, отримали самі підприємства. Лише в одному випадку (КДД Група) в ході IPO було здійснено розміщення лише акцій, які належать існуючим акціонерам; за підсумками 6 IPO інвесторам були запропоновані знову емітовані акції і всі кошти від IPO отримані безпосередньо самим підприємством; всі інші підприємства використовували комбіноване розміщення нових акцій та продаж частки акцій власників підприємства. У всіх випадках основні акціонери зберігали контроль над підприємством.

Однією з причин проведення IPO українськими емітентами без залучення додаткового акціонерного капіталу могло стати бажання основних

власників перевести частину свого майна у грошові кошти і таким чином знизити власні ризики. Проте джерелом необхідних українським підприємствам інвестицій зможуть стати тільки ті кошти, які були отримані за емітовані в ході IPO акції, які підуть у розпорядження самої компанії, а не її власників.

Наступною характерною рисою IPO, які здійснили українські підприємства, є недооцінка акцій в момент їх розміщення. Однією із особливостей ринка IPO, яка простежується за кордоном, є значна дохідність акцій, придбаних в ході IPO в перший день торгів, що може бути свідченням того, що підприємство недооцінене в момент IPO.

Характерною рисою IPO вітчизняних підприємства є те, що українські IPO мають певну галузеву специфіку. Українські підприємства, які здійснили розміщення акцій і депозитарних розписок на міжнародному ринку IPO, представляють лише реальну сферу виробництва (технологічний сектор, нерухомість, виробництво товарів народного споживання, електроенергії, а також сільськогосподарські компанії). Серед них немає представників фінансового сектора – потужних фінансово-кредитних установ, зокрема вітчизняних банків. Автор приєднується до поглядів зарубіжних і вітчизняних економістів, які стверджують, що за допомогою IPO можна значно збільшити капітал банків та інших кредитно-фінансових установ і розцінює такий крок як вкрай позитивний, здатний в перспективі суттєво змінити ситуацію в національній кредитно-банківській системі [1, 2]. Мова йде про посилення ролі іноземного капіталу в діяльності вітчизняної банківської сфери.

Таким чином, активному залученню інвестицій українськими підприємствами шляхом використання механізму IPO багато в чому перешкоджає цілий ряд факторів, розв'язання яких дозволить підвищити популярність даного інструменту серед вітчизняних підприємств.

Література:

1. Бутко В. Капітал – из прибыли и никаких вариантов / В. Бутко // Фондовый рынок. – 2008. – № 30. – С. 12–14.
2. Ексклюзив для ЦПУ. Глобальна платформа для українських емітентів // Цінні папери України. – 2009. – № 21 (563). – С. 16–17.

Ястребова О.В.

Класичний приватний університет

СУЧАСНІ МОДЕЛІ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ

В сучасній економіці застосовуються три моделі фінансового планування:

- розробка фінансового бізнес-плану;
- бюджетування;
- складання прогнозних фінансових документів.